

KOOSKÕLASTATUD
Õppenõukogus 19.12.2024
Õpilasesinduses 28.01.2025
Kooli nõukogus 28.01.2025

KINNITATUD
direktori 30.01.2025
käskkirjaga nr 1-2/25/4

**RAKVERE AMETIKOOLI
MITTESTATSIONAARSE ÜLDHARIDUSÕPPE
ÕPPEKAVA**

SISUKORD

I RAKVERE AMETIKOOLI MITTESTATSIONAARSE ÜLDHARIDUSÕPPE ÕPPEKAVA ALUSED JA ÜLESEHITUS.....	3
II ÕPPEKAVA ÜLDOSA	5
1. Kooli väärtused ja eripära	5
2. Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid ning -põhimõtted	5
3. Ainevaldkonnasisesed ja - ülesed lõiminguvõimalused, üldpädevuste kujundamise ja õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted ning õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused.	6
4. Õppekorraldus	7
4.1 Põhikooli tunnijaotusplaan	8
4.2 Gümnaasiumi tunnijaotusplaan	10
5. Loovtöö korraldus põhikoolis	12
6. Õpilasuurimuse ja praktilise töö korraldus gümnaasiumis	14
7. Õpilase arengu ja õppimise toetamise põhimõtted.....	17
8. Tuge vajavate õpilaste, sh hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted ja tugiteenuste rakendamise põhimõtted	17
9. Hindamise korraldus ja kooli lõpetamise tingimused	17
9.1 Kokkuvõttev hindamine põhikoolis ja järgmisse klassi üleviimine.....	19
9.2 Põhikooli lõpetamine.....	20
9.3 Kokkuvõtavad hinded gümnaasiumis	21
9.4 Gümnaasiumi lõpetamine.....	22
9.5 Hinde ja kokkuvõtva hinnangu vaidlustamine	23
10. Õpilaste teavitamise ja nõustamise korraldus	23
11. Karjääriteenuste korraldus, sh karjääriõpe, -info, ja nõustamine	23
12. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted	24
13. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord	24

I RAKVERE AMETIKOOLI MITTESTATSIONAARSE ÜLDHARIDUSÕPPE ÕPPEKAVA ALUSED JA ÜLESEHITUS

Rakvere Ametikooli (edaspidi kool) mittestatsionaarse üldharidusõppe õppekava (edaspidi õppekava) koostamise aluseks on „Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus“ (§ 17 lõige 1), „Põhikooli riiklik õppekava“ (§ 24 lõige 1) ja „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ (§ 19 lõige 1). Kooli õppekava on üldharidusõpingute (õppe- ja kasvatustegevuse) alusdokument. Õppekava koostades on silmas peetud kooli arengukava eesmärke ja kooli eripära, kooli töötajate ja õpilaste soove ning olemasolevaid vaimseid ja materiaalseid ressursse.

Kooli õppekava on koostatud tervikdokumendina põhikoolile ja gümnaasiumile ning koosneb õppekava üldosast ja ainekavast, mis on esitatud valdkonniti koondatud lisadena.

Õppekava üldosas esitatakse:

- kooli väärtused ja eripära;
- õppe- ja kasvatuseesmärgid ning -põhimõtted;
- ainevaldkonnasisesed ja - ülesed lõiminguvõimalused, üldpädevuste kujundamise ja õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted ning õppekeskkonna mitmekesisistamiseks kavandatud tegevused;
- õppekorraldus, sh tunnijaotusplaan õppeainete ja klasside kaupa, valikõppeainete ja võõrkeelte valik ja põhimõtted ning varasema õpikogemuse arvestamise põhimõtted;
- loovtöö korraldus põhikoolis;
- õpilasuurimuse ja praktilise töö korraldus gümnaasiumis;
- hindamise korraldus ja kooli lõpetamise tingimused;
- õpilase arengu ja õppimise toetamise põhimõtted, sh tuge vajavate õpilaste õppekorralduse ja tugiteenuste rakendamise põhimõtted;
- karjääriteenuste korraldus, sh karjääriõpe, -info ja nõustamine;
- õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
- õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted;
- kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

Lisades on välja toodud ainevaldkondade kavad ja valikõppeainete/kursuste kavad. Ainevaldkonnad ja neis kirjeldatavad kohustuslikud õppeained on:

- keel ja kirjandus: eesti keel, kirjandus ([Lisa 1](#));

- kunstained: muusika, kunst ([Lisa 2](#));
- loodusained: bioloogia, geograafia, füüsika, keemia ([Lisa 3](#));
- matemaatika: matemaatika ([Lisa 4](#));
- sotsiaalsained: inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus ([Lisa 5](#));
- võõrkeeled: A-võõrkeel, B-võõrkeel ([Lisa 6](#)).

Ainevaldkondade üleste valikõppeainete ([Lisa 7](#)) hulgas on nii riiklikus õppekavas kirjeldatud valikkursuseid kui kooli eripärast tulenevaid valikkursuseid, mis kool on ise koostanud. Ainevaldkonnakavades esitatakse õppe-kasvatuseesmärgid, õppesisu, lõiming, üldpädevused, õppetegevused, hindamise ja tagasisidestamise põhimõtted ja oodatavad õpitulemused.

Kooli õppekava terviktekst on kättesaadav kooli veebilehel www.rak.ee ja üldharidusõppe õppeosakonnas.

II ÕPPEKAVA ÜLDOSA

1. Kooli väärtused ja eripära

Kooli visioon on olla rahvusvahelisel tasemel keskkonnateadlikkust ja elukestvat õpet väärtustav Põhja-Eesti hariduskeskus.

Kooli missioon on pakkuda innovatiivseid võimalusi ning asjakohast õpikeskkonda soodustamaks õppija isiklikku arengut ning edasist toimetulekut tööelus koostöös sõbraliku, motiveeritud ja kvalifitseeritud personaliga. Koolis väärtustatakse õppijate elukogemust ja elukestvat õpet ning aktsepteeritakse erinevaid maailmavaateid. Kool väärtustab meisterlikkust, kestlikku mõtteviisi, koostööd (sh rahvusvahelist), kogemust, uuendusmeelsust, paindlikkust ja hoolivust. Kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest.

Õppe- ja kasvatustegevuse aluseks on teadus- ja tõenduspõhine lähenemine, kus olulisel kohal on pidev ja eesmärgipärane koostöö, eesmärkide ja eesmärkidest lähtuva tegevusplaani koostamine ning tegevuse mõju hindamine.

Paindliku õppekorraldusega pakub kool õppijatele mittestatsionaarset õppevormi, sh eksternõpet ja võimalust õppida üksikuid õppeaineid. Õppeviisidena on kasutusel juhendatud õppetunnid koolis ja e-õpe, samuti viime õpet läbi väljaspool klassiruumi: õuesõpe, muuseumitunnid, õppereisid, avalikud loengud, teemapäevad jne.

Kooli eripära võimaldab mittestatsionaarses õppes õppijal tutvuda valikainete kaudu kutsehariduses pakutavate võimalustega ning toetada seeläbi igapäevaeluks vajalike oskuste omandamist. Põhikoolis õppijal on võimalus saada valikainete raames ülevaade erialadest, milles oma õpiteed jätkata, gümnaasiumis õppijal on võimalik valida kutseõppega seotud valikaineid. Kool arvestab õpilaste varasemaid eelteadmisi, töökogemust, vajadusi ja ettepanekuid.

2. Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid ning -põhimõtted

Kooli õppe- ja kasvatustöö eesmärk on toetada õppija individuaalset arengut ning valmistada ette mitmekülgne, sotsiaalselt küps, usaldusväärne, loov isiksus, kes teadvustab oma eesmärgi ning suudab saavutada neid erinevates eluvaldkondades - partnerina isiklikus elus, oma kultuuri kandja ja edendajana, tööturul erinevates ametites ja rollides ning ühiskonna ja looduskeskkonna jätkusuutlikkuse eest vastutava kodanikuna.

Kool loob paindlikud võimalused võimetekohaseks õppimiseks, toetab õppija iseseisvumist ja valmisolekut elus toime tulla, aitab kujundada adekvaatset enesehinnangut ning enesejuhtimise võimekust, loob võimalused õpi- ja koostööoskuste arendamiseks, tutvustab ja pakub edasise haridustee võimalusi, toetab kodanikuvastutuse väljakujunemist.

Kooli mittestatsionaarses õppes on võimalik omandada põhi- ja üldkeskharidus, mille alusel õpilased leiavad endale huvi- ja võimetekohase tegevusvaldkonna ja omandavad teadmised, oskused ja väärtushoiakud, mis võimaldavad jätkata tõrgeteta õpiteed.

3. Ainevaldkonnasisesed ja - ülesed lõiminguvõimalused, üldpädevuste kujundamise ja õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted ning õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused.

Õppekava keskseks ideeks on õpilastele tervikliku maailmapildi ning õpitu rakendusvõimaluste loomine läbi kõigi õppeainete ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevuste. Õpikeskkonna mitmekesistamiseks toimuvad klassijuhatajatunnid, projektipäevad, õppekäigud ettevõtetesse, asutustesse ja teistesse koolidesse, külalislektorite loengud, muuseumitunnid, teatrikülastused, kooli ühisüritused, aktused ja kontserdid. Õpilased osalevad erinevates ülekoolilistes, maakondlikes, vabariiklikes kui rahvusvahelistes projektides.

Lõimingute kaudu arendatakse üld- ja valdkonnapädevusi ja antakse õpilasele võimalus õppekava läbivaid teemasid õppida tervikuna. Lõimingu eesmärk on kujundada õppijates oskused seostada õpitavaid teadmisi ja oskusi omavahel ja realses elus ning saada terviklik õpikogemus. Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide, lõimingupäevade ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil.

Lõimingute tegevus ja arendatavad üldpädevused ning läbivate teemade käsitlemine on sätestatud ainevaldkonna ja/või kohustuslike kursuste, valikainete ja valikkursuste kavades, õpilaste loovtöodes, õpilasuurimustes ning praktilistes töodes ning toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist.

Üldpädevused (kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus, matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus, ettevõtlikkus-pädevus ja digipädevus) kujunevad kõigi õppeainete taotletavate õpitulemuste saavutamise, läbivate teemade käsitlemise, tunni- ja koolivälise tegevuse, sh mitteformaalse õppe kaudu. Üldpädevuste kujunemist toetavad ja suunavad

õpetajad omavahelises koostöös ning kooli ja kodu koostöös. Läbivad teemad (elukestev õpe ja karjääri kujundamine, keskkond ja jätkusuutlik areng, kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, kultuuriline identiteet, teabekeskond ja meediakasutus, tehnoloogia ja innovatsioon ning tervis ja ohutus, väärtused ja kõlblus) on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel.

4. Õppekorraldus

Põhikooli- ja gümnaasiumihariduse omandamiseks toimub õppetöö mittestatsionaarses õppevormis. Mittestatsionaarne õpe on täiskasvanud õppijatele suunatud õpe, kus õppetundide kõrval on võrreldes statsionaarse õppega suurem osakaal iseseisval õppimisel.

Põhiharidust võivad mittestatsionaarses õppes omandada 17-aastased ja vanemad isikud (PGS § 22 lõige 4). Koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel saab mittestatsionaarses õppes põhiharidust omandada koolikohustuslikud isikud, kelle puhul see on tingitud nende hariduslikust erivajadusest või muust põhjusest, mis raskendab hariduse omandamist statsionaarses õppes õppides. Mittestatsionaarses õppes võib õppida üksikuid õppeaineid ja/või lõpetada kool ekstermina. Üksikuid õppeaineid õppiva õpilase koormus määratakse kindlaks igaks õppeaastaks individuaalse õppekavaga.

Õppeaasta mittestatsionaarses algab 1. septembril ja lõpeb järgmise aasta 31. augustil. Õppeaastas on 35 õppenädalat (175 õppepäeva) ja õppetöövaheajad kehtestatakse vastavalt haridus- ja teadusministri määrusele. Olulisemad õppetöö korraldusega seotud kuupäevad avaldatakse õppeaasta algul kooli koduleheküljel. Igapäevase õppetöö korralduse põhialus on tunniplaan, õppekorralduse põhivorm on õppetund (45 minutit), mis planeeritakse üldjuhul ilma vahetunnita paaristunnina (90 minutit).

Juhised õppeaine/kursuse läbimiseks (sh arvestuslikud tööd/kontrolltööd, hindamise korraldus) annab õpetaja teada õppeaine/kursuse alguses ning teeb vastavasisulise kirjaliku sissekande õppeaine/kursuse päeviku esimesele tunnile infosüsteemis Tahvel. Konsultatsioonid toimuvad kokkuleppel aineõpetajaga. Õppetundide hulka arvatakse ka õpilase arengut toetavate teenuste osutamise aeg (PGS § 22 lõige 3).

Kooli üldine õppekorraldus on kirjeldatud Rakvere Ametikooli õppekorralduseeskirjas (vt [„Rakvere Ametikooli õppekorralduseeskiri“](#)).

4.1 Põhikooli tunnijaotusplaan

Põhikoolis võimaldatakse õpet III kooliastmes põhikooli riikliku õppekava alusel 8. ja 9. klassis. Mittetatsionaarses õppes tagab kool õpilasele koormuse vähemalt 24 õppetundi iga õppenädala kohta. Kuni kümne õpilasega klassis tagab kool õpilasele koormuse vähemalt 15 õppetundi iga õppenädala kohta. Õppetöö põhikoolis on planeeritud kontakttundidena ja iseseisva juhendatud õppena aineõpetaja poolt koostatud kava alusel e-keskkondades (Moodle, Opiq).

Õpilase koormus sätestatakse põhikooli tunnijaotusplaanis (vt [Tabel 1](#)) või vajadusel individuaalse õppekavaga. Tunnijaotusplaani koostamisel on lähtunud põhikooli riikliku õppekava § 18 lõigetes 1-3 toodud mittetatsionaarses õppes kohaldatavatest erisustest, mille kohaselt kehaline kasvatus, tööõpetus, käsitöö ja kodundus ning tehnoloogiaõpetus ei kuulu kohustuslike õppeainete hulka.

Põhikoolis õpetatakse A-võõrkeelena (B1 tase) inglise keelt ning B-võõrkeelena (A2 tase) vene või soome keelt. Kui kooli tuleb õpilane, kes on õppinud saksa keelt, siis kool tagab talle eelnimetatud keeleõppe kooliastme lõpuni. Õpilase taotlusel võib ta loobuda B-võõrkeele õppes.

Kooli kohustusliku õppeainena on õpilastel 8. klassis „Loovtöö vormistamine arvutil“, mis toetab õpilaste loovtöö valmimise ja kirjaliku aruande koostamise protsessi ning 9. klassis „Karjääriõpetus“, mille eesmärk on arendada teadlikkust iseendast, omandada teadmisi töömaailmast, elukutsetest ja õppimisvõimalustest ning kujundada hoiakuid ja toimetulekuoskusi, mis soodustavad kaasaegsesse töömaailma sisenemist, karjääriotsuste tegemist ning eneseteostust. 8. ja 9. klassis on õpilase nädalakoormuse sisse arvestatud klassijuhataja tund, mille eesmärk on õpilaste õpimotivatsiooni toetamine, suhtlemis-, koostöö- ja õpioskuste arendamine.

Kohustuslike õppeainete ja kooli valikainetele lisaks valib õpilane 8. ja 9. klassis igal õppeaastal 2 valikainet üld- või kutsehariduses pakutavate valikõppeainete seast. Valikainete loend tehakse teatavaks õppeaasta algul ning see võib õppeaastati erineda. Valikaine avatakse, kui on vähemalt 15 huvilist.

Valikainena on võimalik arvestada koolivälisest mitteformaalset õpet ning varasema õpi- ja töökogemuse raames läbitut. Mitteformaalse õppe ja varasema õpi- ja töökogemuse (VÕTA)

arvestamise tingimused ja kord on sätestatud Rakvere Ametikooli õppekorralduseeskirjas (vt [„Rakvere Ametikooli õppekorralduseeskiri“](#)).

Tabel 1. Põhikooli tunnijaotusplaan III kooliastme 8. ja 9. klassis

Ainevaldkond	Õppeaine	8. klass	9. klass	KOKKU
Keel ja kirjandus	Eesti keel	2	2	4
	Kirjandus	2	2	4
Võõrkeeled	A-võõrkeel (B1 tase)	2	2	4
	B-võõrkeel (A2 tase)	1	1	2
Matemaatika	Matemaatika	4	4	8
Loodusained	Bioloogia	2	1	3
	Geograafia	1	1	2
	Keemia	1	1	2
	Füüsika	1	1	2
Sotsiaalsained	Ajalugu	2	2	4
	Inimeseõpetus	1		1
	Ühiskonnaõpetus		2	2
Kunstiained	Muusika	0,5	0,5	1
	Kunst	0,5	0,5	1
Loovtöö koostamise alused		1		1
Karjääriõpetus			1	1
Klassijuhatajatund		1	1	2
Valikaine		1	1	2
Valikaine		1	1	2
KOKKU		24	24	48

Tunnijaotusplaan põhikoolis vaadatakse üle igal õppeaastal ning korrigeeritakse vastavalt õpilaste arvule.

4.2 Gümnaasiumi tunnijaotusplaan

Gümnaasiumiastmes toimub õpe kursuste süsteemis, kus ühe kursuse maht on 35 tundi, hõlmates nii juhendatud tegevust kui õpilase poolt iseseisvalt omandatud õppematerjale ja sooritatud õppeülesandeid. Mittestatsionaarne õpe on täiskasvanud õppijatele suunatud õpe, kus võrreldes statsionaarse õppega on suurem osakaal iseseisval õppimisel. Sellest tulenevalt võivad kursused sõltuvalt ainekult olla ülesehitatud erinevalt – kontaktõppe, e-õppe ja/või iseseisva töö osakaalu muutmisega. Sellest tulenevalt kasutatakse ühe kursuse läbimiseks juhendatud õppetööd vähem kui 35 õppetundi (GRÕK § 14 lõige 1). Gümnaasiumi eeldatav läbimise aeg on kolm aastat.

Gümnaasiumi lõpetamiseks tuleb läbida 72 kursust, 64 kohustuslikku kursust kitsa matemaatika ning 68 kursust laia matemaatika korral ning valikained 6-8 kursuse ulatuses. Soovi korral võib valikõppeaineid valida suuremas mahus. Õppetöö on planeeritud kontakttundidena kahele päevale nädalas, ülejäänud õpe toimub iseseisva juhendatud õppena e-keskkondades (Moodle, Opiq jm). E-õppijate õpe toimub veebitundidena kahel õhtul nädalas ning kontakttundidena kolm korda aastas toimuvate kolmepäevaste õppetsükklitena.

Mittestatsionaarses õppes on võimalik õppida osakoormusega üksikuid õppeaineid või lõpetada kooli eksternina. Üksikuid õppeaineid õppiva õpilase koormus määratakse kindlaks igaks õppeaastaks arvestusega, et suurim lubatud koormus on 12 kursust õppeaastas. Kooli lõpetamisel eksternina võimaldatakse lõpetajale kooli poolt juhendatud õppetegevust kokku vähemalt 15 arvestusliku õppetunni ulatuses. Muus osas toimub õppimine iseseisvalt.

Gümnaasiumi tunnijaotusplaan (vt [Tabel 2](#)) lähtub kitsast matemaatikast. Laid matemaatikat on võimalik õppida individuaalse õppekava alusel.

Gümnaasiumiastmes on võimalik õppida A-võõrkeelena (B2 tase) inglise keelt ning B-võõrkeelena vene või soome keelt. Õppegrupp avatakse vähemalt 12 soovija olemasolul. Lisaks on võimalik valikkursuse raames õppida soome keelt A1 tasemel.

Õpilase kohustusliku õppekoormuse hulka arvatakse valikõppeaine „Riigikaitse” (1 kursus), „Õpilasuurimuse ja praktilise töö koostamise alused“ (1 kursus) ning õpilasuurimuse või praktilise töö koostamine (1 kursus).

Kohustuslike õppeainete ja kooli valikainetele lisaks valib õpilane 10.-12. klassis igal õppeaastal 2 valikainet üldhariduses või kutseõppes pakutavate valikõppeainete seast.

Valikainete loend tehakse teatavaks õppeaasta algul ning see võib õppeaastati erineda. Valikaine avatakse, kui on vähemalt 15 huvilist. Gümnaasiumi valikkursuste tunnid võivad toimuda noorema ja vanema klassi õpilastele korraga.

Gümnaasiumi 11. ja 12. klassis on õpilastel võimalus kokkuleppel õppejuhiga valida kuni kaks valikainet EDUMUS partnerilt. Valikainena on võimalik arvestada koolivälisest mitteformaalset õpet ning varasema õpi- ja töökogemuse raames läbitut. Varasema õpi- ja töökogemuse (VÕTA) arvestamise tingimused ja kord on sätestatud Rakvere Ametikooli õppekorralduseeskirjas (vt [„Rakvere Ametikooli õppekorralduseeskiri“](#)).

Tabel 2. Gümnaasiumi tunnijaotusplaan

Ainevaldkond	Õppeaine	Riiklik õppekava	RAK õppekava	G1	G2	G3
Keel ja kirjandus	Eesti keel	6	6	2	2	2
	Kirjandus	5	6	2	2	2
Võõrkeeled	A-võõrkeel (B2 tase)	5	6	2	2	2
	B-võõrkeel (B1 tase)	5	6	2	2	2
Matemaatika	Lai	14	14			
	Kitsas	8	10	3	3	4
Loodusained	Bioloogia	4	4	2	1	1
	Geograafia	3	3	1	1	1
	Keemia	3	3	1	1	1
	Füüsika	5	5	2	2	1
Sotsiaalsained	Ajalugu	6	6	2	2	2
	Ühiskonnaõpetus	2	2			2
	Inimeseõpetus	1	1			1
Kunstiained	Muusika	3	3	1	1	1
	Kunst	2	2	1	1	

Õpilasuuring / praktiline töö		1	1		1	
KOHUSTUSLIKUD KURSUSED		58	64	21	21	22
Valikained	Riigikaitse		1	1		
	Õpilasuuringu ja praktilise töö koostamise alused		1		1	
	Valikained		6	2	2	2
KOKKU			72	24	24	24

5. Loovtöö korraldus põhikoolis

Põhikooli riiklikust õppekavast tulenevalt teeb õpilane põhikooli III kooliastmes läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, mis on põhikooli lõpetamise tingimuseks.

Loovtöö on juhendatud õppeprotsess, mille käigus õpilane rakendab varasemalt omandatud teadmisi ja iseseisva töö oskust. Loovtöö võib olla õpilasuuring või praktiline töö (õpilasürituse kavandamine ja läbiviimine, õppematerjali koostamine, omaloomingu kogumik jm.).

Loovtöö eesmärk on:

- pakkuda õpilasele võimete kohast ja huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust;
- toetada õpilase tervikliku maailmapildi ja loomingulise algatusvõime ning loova eneseväljendusoskuse kujunemist, aidates kaasa uute ideede tekkimisele ja teostamisele õppeainete lõimingu ning loovtöö kaudu;
- toetada õpimotivatsiooni, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemise kujunemist;
- toetada õpilase kujunemist loovaks ning mitmekülgeks isiksuseks;
- arendada õpilase üldpädevuste kujunemist, sh iseseisva ja rühmas töötamine, probleemide lahendamine, kriitiline mõtlemine, argumenteerimis-, eneseväljendus- ja esinemisoskus, töö allikate ja andmetega, tegevuse kavandamine ning kavandatu järgimine, tegevuse ja töö analüüsimise oskus, loovtöö vormistamine, digivahendite kasutamine jne;

- toetada õpilast tema võimete paremal tundmaõppimisel, mis aitaks teha valikuid järgnevaiks õpinguiks.

Loovtööde läbiviimist koolis koordineerib üldharidusõpingute õppejuht, kes koostab igaks õppeaastaks loovtööde läbiviimiseks ajakava, mis kinnitatakse õppeaasta algul Rakvere Ametikooli mittestatsionaarse õppe üldtööplaanis.

Loovtöö koostab õpilane koostöös juhendaja(te)ga iseseisva, paaris- või rühmatöona. Paaris- ja rühmatöö puhul tuleb iga õppija panus selgelt näidata ja eristada.

Loovtööna on võimalik arvestada varasemalt koostatud ja kaitstud õpilasuurimust ja praktilist tööd ning rahvusvahelisel või üleriigilisel aineolümpiaadil või õpilasuurimuste konkursil esitatud ja ära märkimist leidnud tööd (näiteks Eesti Teadusagentuuri Eesti õpilaste teadustööde riiklik konkurss).

Loovtöö sooritatakse üldjuhul põhikooli 8. klassis. Töö tegemist toetab kooli valikaine „Loovtöö koostamise alused“ ning õpilaste kirjalike tööde vormistamise juhend (vt [„Õpilaste kirjalike tööde juhend Rakvere Ametikoolis“](#)).

Õpilane valib teema ja juhendaja(d) ning esitab vastava avalduse kooli poolt saadetud registreerimisvormis. Vajadusel aitab õpilast teema valikul ja juhendaja leidmisel klassijuhataja või üldharidusõpingute õppejuht. Loovtöö vastutav juhendaja on kooli töötaja. Lisaks kooli töötajale võib kaasata juhendaja väljastpoolt kooli. Koostöös juhendajaga koostatakse loovtöö juhendamise leping, kus on välja toodud loovtöö teema, teema põhjendus, töö eesmärgid, meetodid, kasutatavad allikad ja kokkulepitud tähtajad).

Loovtööde kaitsmine on avalik ning toimub suulise ettekandena kaitsmiskomisjoni ja kaasõpilaste ees. Kaitsmisele lubatakse tähtajaks esitatud, nõuetekohaselt vormistatud tööd. Õpilane esitab oma loovtöö juhendajale vähemalt nädal enne kaitsmist. Juhendajad laevad loovtööd hindmaiskomisjonile tutvumiseks üles OneDrive keskkonda. Tähtajaks üles laadimata töö ei pääse kaitsmisele.

Loovtöö hindamine toimub kaitsmisel. Loovtööde hindamisel kasutatakse kujundavat hindamist, mille eesmärk on kirjeldada loovtööle seatud eesmärkide täideviimist ning anda tagasisidet loovtöö kui terviku kohta. Hinnangu andmisel arvestatakse juhendajapoolset tagasisidet ja hindamiskomisjoni hinnangut ja tagasisidet tehtud tööle ja esitlusele. Hinnang antakse järgnevatele komponentidele:

- loovtöö sisu: töö vastavus teemale, seatud eesmärkide saavutamine, meetodite valik ja rakendus; terminite ja keele korrektne kasutamine, töö ülesehitus; kunsttöö ning omaloomingulise muusikateose puhul hinnatakse teose ideed, originaalsust ja selle teostumist, samuti uute seoste loomise oskust; muusikateose esitamise puhul hinnatakse kunstilist teostust;
- loovtöö protsess: arvestatakse õpilase algatusvõimet ja initsiatiivi loovtöö teema valimisel, ajakava järgimist, kokkulepetest kinnipidamist, ideede rohkust ning suhtlemisoskust; 3) loovtöö vormistamist: teksti, jooniste, graafikute ning tabelite korrektne vormistamine; viitamine ja kasutatud allikad;
- loovtöö vormistamine: teksti, jooniste, graafikute ja tabelite korrektne vormistamine ja viitamine;
- loovtöö esitlemine: esitluse ülesehitus, kõne tempo, esitluse näitlikustamine, kontakt kuulajatega jm.

Loovtöö ja selle kaitsmisel rakendatakse mitteeristavat hindamist hinnangutega „arvestatud“ / „mittearvestatud“. Kui õpilase tööd hinnatakse hindegaga „mittearvestatud“, siis antakse õpilasele samal õppeaastal võimalus töö täiendamiseks ja selle uuesti esitlemiseks.

6. Õpilasuurimuse ja praktilise töö korraldus gümnaasiumis

Gümnaasiumi lõpetamiseks tuleb vähemalt rahuldavalt sooritada õpilasuurimus või praktiline töö, (PGS§ 31 lõige 6), mille eesmärk on õpilase loova eneseväljenduse, koostöö ja iseseisvalt töötamise oskuse arendamine ning järgmiste oskuste omandamine:

- uuritava probleemi või loodava praktilise töö kohta taustinformatsiooni ja andmete kogumise ja analüüsimise oskus;
- teoreetiliste teadmiste praktilise rakendamise oskus;
- töö eesmärgi ja probleemile vastavate uurimisküsimuste sõnastamise ning sobiva meetodi ja analüüsivahendite valimise ja rakendamise oskus;
- tegevuse ajalise kavandamise ja kavandatu järgimise oskus;
- teadusteksti koostamise (eelkõige õpilasuurimuse puhul) oskus;
- oma tegevuse ja töö analüüsimise oskus;
- töö korrektse vormistamise oskus;
- kokkuvõtte ja resümee koostamise oskus;

- töö kaitsmise oskus. (Õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamise ning hindamise tingimused ja kord, 2011)

Õpilasuurimuste ja praktiliste tööde läbiviimist koolis koordineerib üldharidusõpingute õppejuht, kes koostab igaks õppeaastaks õpilasuurimuste ja praktiliste tööde läbiviimiseks ajakava, mis kinnitatakse õppeaasta algul mittestatsionaarse õppe üldtööplaanis.

Õpilasuurimuse või praktilise töö koostab õpilane koostöös juhendaja(te)ga iseseisva või paaris- või rühmatööna. Paaris- ja rühmatöö puhul tuleb iga õppija paus selgelt näidata ja eristada. Kõik autorid peavad osalema õpilasuurimuse või praktilise töö esitlemisel.

Õpilasuurimus või praktiline töö sooritatakse üldjuhul gümnaasiumi 2. õppeaastal (11. klassis). Töö tegemist toetab gümnaasiumi 2. õppeaastal kursus „Õpilasuurimuse ja praktilise töö koostamise alused“ ja õpilaste kirjalike tööde vormistamise juhend (vt [„Õpilaste kirjalike tööde juhend Rakvere Ametikoolis“](#)).

Varasemalt koostatud ja kaitstud õpilasuurimust ja praktilist tööd arvestatakse kooli lõpetamisel. Õpilasuurimuse või praktilise tööna on võimalik arvestada tööd, mis on esitatud ja leidnud ära märkimist rahvusvahelisel või üleriigilisel aineolümpiaadil või õpilasuurimuste konkursil (näiteks Eesti Teadusagentuuri Eesti õpilaste teadustööde riiklik konkurs).

Õpilasuurimuse või praktilise töö vastutav juhendaja on kooli töötaja. Lisaks kooli töötajale võib kaasata juhendaja väljastpoolt kooli. Vajadusel aitab õpilast teema valikul ja juhendaja leidmisel klassijuhataja või üldharidusõpingute õppejuht.

Õppija valib teema ja juhendaja(d) ning esitab vastava avalduse kooli poolt saadetud registreerimisvormis. Koostöös juhendajaga koostatakse õpilasuurimuse / praktilise töö juhendamise leping, milles õpilane esitab oma töö kavandi. Leping sisaldab järgmist:

- töö esialgne pealkiri, mis kajastaks uurimisprobleemi põhiolemust;
- teema aktuaalsus ja laiem tähendus;
- töö eesmärk (mis valmib);
- uurimuse puhul uurimisküsimuse või hüpoteesi esialgne sõnastus, uurimismeetodi kirjeldus ja vajadusel sihtrühm;
- praktilise töö puhul töö tausta avav küsimus;
- kokkulepitud tähtajad.

Õpilasuurimuse ja praktilise töö hindamiseks viiakse läbi retsenseerimine ja kaitsmine. Juhendaja poolt kaitsmisele lubatud töö tuleb retsensendile tagasisidestamiseks üles laadida OneDrive keskkonda kaks nädalat enne kaitsmist. Kaitsmisele lubatakse tähtjaks esitatud, nõuetekohaselt vormistatud ja retsenseeritud tööd.

Õpilasuurimuse ja praktilise töö kaitsmine on avalik ning toimub suulise ettekandena. Kaitsmiseks tuleb koostada suuline ettekanne, mida illustreeritakse korrektse akadeemilise multimeedia esitlusprogrammi või poster-ettekandega, mille eesmärk on visuaalselt toetada töö esitlust ja kaitsmist.

Hindamine toimub kehtestatud hindamiskriteeriumite järgi (vt [„Õpilaste kirjalike tööde juhend Rakvere Ametikoolis“](#)). Lõpliku töö tagasisidestab ja hinde otsustab kaitsmiskomisjon, kuhu kuuluvad kaitsmiskomisjoni esimees, juhendaja(d) ja retsensent. Hindamisel võetakse arvesse püstitatud eesmärgi täitmist, teema valdamist, töö tulemuste vormistamist ja esinemist kaitsmisel. Õpilasuurimuse ja praktilise tööde kaitsmise tulemused vormistatakse protokollis.

Õpilasuurimuse ja praktilise töö tulemus kantakse gümnaasiumi lõputunnistusele hindena 5-palli skaalal. Kui õpilasuurimust või praktilist tööd on hinnatud mitterahuldava hindega, antakse õpilasele võimalus korduvaks õpilasuurimuse või praktilise töö ettevalmistamiseks ja kaitsmiseks. Õpilase poolt plagiaadina esitatud töö hinnatakse tulemusega „mitte arvestatud“ ning tal puudub järelkaitsmise võimalus samal õppeaastal.

Juhul, kui õpilane ei nõustu temale pandud lõpliku hindega, on tal õigus esitada kirjalik apellatsioon 5 tööpäeva jooksul (alates hinde teadasaamise päevast) üldharidusõpingute õppejuhile. Õpilase poolt esitatud apellatsioon peab sisaldama põhjendust selle kohta, miks õpilane arvab, et teda pole õigesti hinnatud ning milliseid hindamise aspekte see puudutab. Apellatsioon võib sisaldada juhendaja kirjalikku kommentaari, kui see toetab õpilase seisukohti. Sel juhul peab apellatsioon olema ka juhendaja poolt allkirjastatud. Apelleerida saab retsensiooni punkte, aga mitte juhendajalt jooksva tööprotsessi käigus saadud hinnanguid.

Apellatsiooni hindamiseks ja õpilasele tagasiside andmiseks paneb üldharidusõpingute õppejuht kokku apellatsioonikomisjoni, kes teeb otsuse esitatud apellatsiooni tagasilükkamise või rahuldamise kohta. Apellatsioonikomisjoni otsusest teavitab üldharidusõpingute õppejuht töö sooritajat 5 tööpäeva jooksul peale komisjoni kokkukutsumist.

Kõik uurimistööd ja praktilise töö aruanded arhiveeritakse elektrooniliselt. Õpilaste töödega seonduvaid materjale kasutatakse kooli õppetegevuses, kooli tutvustavates trükistes, kooli õppematerjalidena jne.

7. Õpilase arengu ja õppimise toetamise põhimõtted

Koolis lähtutakse kaasava hariduse põhimõtetest, kus tulenevalt õpilase individuaalsetest vajadustest tagatakse talle võimetekohane õpe ja vajalik tugi õpetajate, klassijuhataja ja teiste spetsialistide koostöös.

Õpetaja jälgib iga õpilase toimetulekut klassis ning kohandab õpikeskkonna õpilaste võimetest lähtuvalt, valib õpilase võimete ja annete arendamiseks sobivad õppemeetodid, vajadusel jõukohastab õppevara ja töökorraldusi või võimaldab lisaülesandeid, uurimistöid jms lähtudes õpilaste individuaalsetest vajadustest.

Õpilastele, kellel tekib õppetöös mahajäämus, pakub õpetaja individuaalset õpet ja tuge väljaspool õppetunde planeerides selleks regulaarse konsultatsiooni aja.

Toetusvajaduse püsimisel teavitab õpetaja HEV-koordinaatorit, kes koostöös klassijuhataja, õppejuhi ja tugispetsialistidega toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel, nõustab õpilast ja alaealise õppija puhul tema vanemat ning teeb ettepanekuid õpilase arengu toetavate meetmete rakendamiseks.

Kui hindamisel selgub, et laps vajab tugispetsialisti abi, siis koostöös õpilase, tema vanemate ja aineõpetajatega lepitakse kokku õpilasele vajalik toetamise viis. Õpilasele tagatakse vajadusel eripedagoogi, sotsiaalpedagoogi ja psühholoogi teenus ning õpetaja ja lapsevanema nõustamine õpilase arengu toetamiseks koolis ja kodus.

8. Tuge vajavate õpilaste, sh hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted ja tugiteenuste rakendamise põhimõtted

Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted ning tugiteenuste rakendamise kord on esitatud Rakvere Ametikooli õppekorralduseeskirjas Lisa 8. Tugiteenuste ja -meetmete rakendamise kord (vt [„Rakvere Ametikooli õppekorralduseeskiri“](#)).

9. Hindamise korraldus ja kooli lõpetamise tingimused

Õpilaste õppetegevuse tagasisidestamiseks rakendatakse koolis nii kujundavat kui kokkuvõtvat hindamist. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema

varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut. Kokkuvõtva hindamise käigus võrreldakse õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.

Hindamise eesmärk on:

- 1) toetada õpilase arengut;
- 2) anda õpilasele tagasisidet õppekavas kirjeldatud õpitulemuste kohta;
- 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- 6) anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

Õpilase õppetulemusi hindab vastava õppeaine õpetaja, kes teeb õppeaine või kursuse algul õpilastele teatavaks õppeaine nõutavad õpitulemused, nende hindamise aja ja vormi.

Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Õppija teadmiste, oskuste ja hoiakute saavutatust võib hinnata eristavalt või mitteeristavalt.

Eristav hindamine on hindamise viis, mille puhul määratakse õpiväljundite saavutamise tase numbrilise hindena, milleks kasutatakse 5-pallist numbrilist skaalat järgmiselt:

- hindegaga „5” ehk „väga hea” (90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust) hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
- hindegaga „4” ehk „hea” (80–89% maksimaalsest võimalikust punktide arvust) hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
- hindegaga „3” ehk „rahuldav” (70–79% maksimaalsest võimalikust punktide arvust) hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui

saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus;

- hindegaga „2” ehk „puudulik” (49-20% maksimaalselt võimalikust punktide arvust) hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus;
- hindegaga „1” ehk „nõrk” (0–19% maksimaalselt võimalikust punktide arvust) hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.

Mitteeristav hindamine on hindamise viis, mille puhul õpitulemuste saavutatuse taset ei eristata. Valikainekursuste hindamisel kasutatakse hinnanguid „arvestatud” („A“), mille puhul õpilane on omandanud piisaval tasemel õpitulemustest ning „mittearvestatud” („MA“), mille omandatus on ebapiisav.

Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga „1” ehk „nõrk”.

Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga „puudulik” või „nõrk” või on hinne jäänud panemata („MA“), antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks. Järelevastamine ja järeltööde sooritamine toimub õppija ja õpetaja vahelisel kokkuleppel. Järelevastamine ja järeltöö võivad eelneva hinde asendada juhul, kui nende tulemusena saadud hinne on parem kui varasem.

Koolis ei hinnata õpilase käitumist ja hoolsust. Nõuded õpilase käitumisele esitatakse Rakvere Ametikooli õppekorralduseeskirjas (vt [„Rakvere Ametikooli õppekorralduseeskiri“](#)).

9.1 Kokkuvõttev hindamine põhikoolis ja järgmisse klassi üleviimine

Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine poolaastahinneteks ning poolaastahinnete koondamine aastahinneteks.

Kui õppeaine poolaastahinne või -hinnang on jäänud andmata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde või -hinnangu väljapanekul vastaval poolaastal omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk”.

Õpilasele, kelle poolaastahinne on „puudulik” või „nõrk”, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem.

Poolaastahinnete või -hinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama.

Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt poolaastahinnetest või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne „puudulik” või „nõrk” või anda samaväärne sõnaline hinnang. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu.

Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast viimase õppeveerandi lõppu. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades selle tulemusi.

Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

Kool paneb õpilasele aastahinded välja hiljemalt 1. juunil, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

9.2 Põhikooli lõpetamine

Põhikooli lõpetab õpilane, kes on täitnud järgmised tingimused:

- viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”;
- kolmandas kooliastmes on sooritatud loovtöö;
- vähemalt 50 protsendile maksimaalsest tulemusest on sooritanud eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.

Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele, kellel on kuni

kahes õppeaines „nõrk” või „puudulik” viimane aastahinne või kes on kuni kaks lõpueksamit sooritanud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest.

Eksternina saab põhikooli lõpetada koolikohustusliku ea ületanud isikud, kes on esitanud koolile sellekohase kirjaliku taotluse hiljemalt jooksva õppeaasta 1. novembriks. Põhikooli lõpetanuks peetakse eksterni, kes on sooritanud põhikooli lõpueksamid ning aineksamid nendes õppeainetes, milles tal puuduvad põhikooli lõputunnistusele kantavad hinded või milles tal ei ole tõendatud teadmisi ja oskusi varasemate õpi- ja töökogemuste arvestamise kaudu.

Haridusliku erivajadusega õppijale, kellel on kooli tugimeeskonna soovitusel individuaalse õppekavaga vähendatud või asendatud põhikoolis taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus.

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse» § 57 alusel tunnustatakse põhikooli õpilast õppenõukogu otsusega kiituskirjaga «Väga hea õppimise eest» ja kiituskirjaga «Väga heade tulemuste eest üksikus õppeaines».

Kiitusega põhikooli lõputunnistusel tunnustatakse õppenõukogu otsusega põhikoolilõpetajat, kellel kõigi lõputunnistusele kantavate õppeainete viimane aastahinne on «väga hea».

9.3 Kokkuvõtvad hinded gümnaasiumis

Gümnaasiumiastmes hinnatakse õpilase õpitulemusi õppeaines kokkuvõtvalt kursusehinnetega ning kursusehinnete alusel kooliastmehinnetega. Kursusehinne pannakse välja kursuse jooksul saadud hinnete põhjal. Kooliastmehinne pannakse õpilasele välja kõigi kursusehinnete alusel pärast vastava aine viimase kursuse läbimist koos viimase kursuse hindegaga.

Õppijale, kes ei ole kursuse lõpuks nõutavaid hinnatavaid ülesandeid täitnud, kokkuvõtvat kursusehinnet välja ei panda. Kui kursusehinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, loetakse kursuse vältel omandatud õpitulemused vastavaks hindele "nõrk".

Gümnaasiumi õpilane, kellel õppeaasta keskel saadud kursusehinne on „puudulik“ või „nõrk“ või on jäetud välja panemata ning ta ei ole kasutanud võimalust seda parandada, jäetakse õpilane aineõpetaja ettepanekul õppenõukogu otsusega täiendavale õppetöele ning talle antakse võimalus kursuse hinde parandamiseks.

Pärast täiendavat õppetööd võidakse õpilane üle viia järgmisse klassi, kui tal on kuni kaks kursusehinnet „puudulik“ või „nõrk“, arvestusega üks kursus nelja ja viie kursusega õppeaines ning kuni 2 kursust kuue ja rohkema kursusega õppeaines.

Kokkuvõtva hindamisena mõistetakse ka teadmiste ja oskuste tõendamist varasemate õpi- ja töökogemuste arvestamise kaudu.

Valikkursuste hindamisel võib kasutada hinnanguid „arvestatud” ja „mittearvestatud”, neid hinnanguid ei teisendata viie palli süsteemi.

9.4 Gümnaasiumi lõpetamine

Gümnaasiumi lõpetab õpilane, kes on täitnud järgmised tingimused:

- kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad või valikkursuste puhul rahuldavad või arvestatud;
- sooritanud õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele, matemaatika ja võõrkeele riigieksamid;
- sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele gümnaasiumi koolieksami;
- sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö, välja arvatud kooli lõpetamisel eksternina.

Õppija, kes soovib kooli lõpetada eksternina, esitab koolile sellekohase kirjaliku taotluse hiljemalt jooksva õppeaasta 1. novembriks. Gümnaasiumi lõpetanuks loetakse eksterni, kes on sooritanud riigieksamid ja koolieksami ning aineksamid nendes kursustes, milles tal puuduvad kursuste hinded või milles ta ei ole tõendanud teadmisi ja oskusi varasema õpi- ja töökogemuse arvestamise kaudu.

Haridusliku erivajadusega õppijale, kellel on kooli tugimeeskonna soovitusel individuaalse õppekavaga vähendatud või asendatud gümnaasiumis taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus.

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse» § 57 alusel tunnustatakse:

- kuldmedaliga gümnaasiumilõpetajat, kelle kõigi õppeainete kooliastmehinne on «väga hea».
- hõbemedaliga gümnaasiumilõpetajat, kellel kuni kahes õppeaines on kooliastmehinne vähemalt «hea» ja ülejäänud õppeainetes «väga hea».

Gümnaasiumilõpetaja kuld- või hõbemedaliga tunnustamise otsustab kooli õppenõukogu.

9.5 Hinde ja kokkuvõtva hinnangu vaidlustamine

Õppijal või tema seaduslikul esindajal on võimalus vaidlustada hindeid ja sõnalisi hinnanguid, esitades õppejuhile kirjaliku taotluse koos põhjendustega kümne päeva jooksul pärast hinde kandmist õppeinfosüsteemi. Õppejuht teeb otsuse ning teavitab taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

10. Õpilaste teavitamise ja nõustamise korraldus

Kool tagab õpilasele ning alaealise õpilase vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatus korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd puudutavates küsimustes.

Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks õppeaasta/poolaasta või kursuse algul.

Õpilaste teavitamine toimub kodulehekülje, õppeinfosüsteemi Tahvel ja kooli domeeni tunnusega e-posti vahendusel. Kooli korraldust reguleerivad dokumendid on kättesaadavad kooli kodulehel.

Tulenevalt õpilase individuaalsetest vajadustest tagatakse õpilasele võimete kohane õpe ja vajalik tugi klassijuhataja, aineõpetajate ja tugispetsialistide koostöös. Vajadusel tehakse koostööd teiste valdkondade spetsialistidega. Koolivälist nõustamist koordineerib klassijuhataja. Klassijuhataja nõustab õpilast ning tema lähikonda õppetööga toimetulekuks ja õpimotivatsiooni hoidmiseks. Õpilase arengu toetamiseks viiakse läbi arenguestlusi.

Õpetaja jälgib iga õpilase toimetulekut, valib sobivad õppemeetodid, korraldab vajadusel diferentseeritud õpet kohandades selleks õpikeskkonda ja vajadusel jõukohastab õppevara ja töökorraldusi. Õpilastele, kellel tekib mahajäämus õppetöös, pakub tuge väljaspool tunde konsultatsioonides.

11. Karjääriteenuste korraldus, sh karjääriõpe, -info, ja nõustamine

Karjääriõppe eesmärk koolis on õpilase karjääri kujundamise pädevuse toetamine, mille käigus arendatakse õpilase teadlikkust iseendast, omandatakse teadmisi töömaailmast, elukutsetest ja õppimisvõimalustest.

Koolis tegeletakse süsteemselt karjääriteadlikkuse suurendamisega ainetundides läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ käsitlemise, valikaine „Karjääriõpetus“ kaudu ning

klassijuhataja tundide raames. Õpitakse tundma tööturu võimalusi ja vajadusi, edasiõppimise võimalusi ning teadlikku karjääriplaneerimist ning soovitatakse karjääri- ja tööteemalist kirjandust.

Kool teeb koostööd Eesti Töötukassa Rakvere bürooga, Tallinna karjäärikeskusega.

12. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

Õpetajate koostöö eesmärk on õppekavas kirjeldatud taotletavate õpitulemusteni ja pädevusteni jõudmine õppe- ja kasvatustegevuse kaudu, lähtudes õpiväljunditest, etteantud ajast, õppekavas kirjeldatud õppesisust ja õppetegevustest. Õpetajate tööd ja omavahelist koostööd planeeritakse lähtudes kooli arengu- ja õppekava eesmärkidest, üldtööplaanist ja teistest koolikorraldust reguleerivatest dokumentidest.

Õpetajad teevad koostööd aineteülese töö planeerimisel ja läbiviimisel: lõimitud õppe, lõimingupäevade korraldamisel, üldpädevuste saavutamise, läbivate teemade taotluste elluviimisel, õppematerjalide loomisel ja hankimisel, õppekorralduse täpsustamisel, sündmuste korraldamisel jne. Aineteülene koostöö toimub õppenõukogu, nõupidamiste ja sisekoolituste vahendusel.

Õppenõukogu ülesandeks on oma pädevuse piires õppe- ja kasvatuse analüüsimine ja hindamine ning õppe- ja kasvatusalaste otsuste tegemine. Õppenõukogu tegevus kavandatakse üheks õppeaastaks ja määratakse üldtööplaanis enne õppeaasta algust. Õppeaasta viimasel õppenõukogu koosolekul seatakse õppeaasta eesmärgid, tegevused nende saavutamiseks, sh õppekava arendustegevused ja personali täienduskoolitused. Õppeaasta kokkuvõtte ning hinnang õppeaasta eesmärkide tulemustele antakse samuti õppeaasta viimases õppenõukogus.

Kokkuvõtte tegemise aluseks on sisehindamine, sh kooli arengukava ja õppeaasta eesmärkide täitmise, tegevuste ja saavutatud tulemuste analüüs.

Õpetajate koostööd koordineerib üldharidusõpingute õppejuht. Igal kooli töötajal on võimalik osaleda kooli arengut puudutavate teemade püstitamises, aruteludes ning otsuste langetamises.

13. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise vajadus tuleneb muudatustest õigusaktides ja koolikorralduses ning sisehindamise raames tulenevatest parendustegevustest. Kooli õppekava

muudatused valmistab ette üldharidusõpingute õppejuht lähtudes eelmainitust. Ettepaneku õppekava uuendamiseks ja täiendamiseks võib esitada ka kooli töötaja, õpilane ja lapsevanem.

Kooli õppekava uuendamisel ja täiendamisel kooskõlastatakse muudatused eelnevalt õppenõukogu, õpilasesinduse ja kooli nõukoguga ning kinnitatakse direktori käskkirjaga (PGS § 71 lõige 2). Aineõpetajate poolt koostatud ainekavade ajakohastamine toimub iga õppeaasta alguses. Õppekava avalikustatakse kooli veebilehel ning tehakse huvitatutele kättesaadavaks kooli üldharidusõppe õppeosakonnas. Kooli õppekava muudatused esitatakse kooli õppekava terviktekstis, näidates ära õppekava muutused viitega direktori käskkirja numbrile ja kuupäevale, millega õppekava muudeti.